

Földrajz

A tantárgy versenyében az alább leírtakon túl az *1. pontban* foglaltakat is figyelembe kell venni.

A verseny egy kategóriában és három fordulóban zajlik. A versenyzőknek a második forduló második részében pályamunkát kell beadniuk az alábbiakban megadott témák közül egyet kiválasztva. A versenyzőnek a pályamunkát elektronikus formában (pdf file) – legkésőbb az Oktatási Hivatal által megadott online felületre történő feltöltés határideje előtti munkanapon – át kell adniuk az iskola igazgatójának. A pályamunka **jeligés**.

A versenyző által választott jelige:

- maximum 8 karakterből álló, minden esetben betűvel kezdődő kifejezés,
- nem utalhat a versenyző személyére, iskolájára.

A pályamunka formai előírásai:

- A választott jeligének szerepelnie kell a pályamunka címlapján.
- A jeligén kívül a pályamunkán nem szerepelhet olyan információ, amely a versenyzőre vagy a versenyző iskolájára utal.
- A pályamunkaként elkészült dolgozatot egy pdf fájlban kell tartalmaznia, amelynek a maximális mérete 500 MB lehet.
- A fájl nevének felépítése: a versenytárgy neve, a választott feladat sorszáma és a választott jelige az alábbi minta szerint: *foldrajz_feladat sorszáma_jelige.pdf*

A pályamunka beküldésének formai szabályai és módja:

- **Az Oktatási Hivatalba csak azoknak a versenyzőknek a pályamunkáját kell felterjeszteni, akiknek az első fordulóbeli dolgozata elérte a versenybizottság által meghatározott pontszámot.**
- A pályamunkák feltöltése az Oktatási Hivatal által megadott online felületre történik, iskolánként egyedi mappákba. Az iskolai mappákon belül az egyes versenyzők mappáját létre kell hozni a jelige nevével.
- Minden pályamunkához ki kell tölteni az *Adatlap pályamunkához* (5.A sz. mellékletet) dokumentumot, amelyet az iskola a versenyző pályamunkájával együtt bemásol a versenyző mappájába (az eredeti adatlapot az iskola megőrzi a tanítási év végéig).
- A versenyzőknek a pályamunkát tartalmazó elektronikus mappát legkésőbb az Oktatási Hivatal által megadott online felületre történő feltöltés határideje előtti munkanapon kell eljuttatniuk az iskola igazgatójához.
- Az iskola igazgatója a pályamunkához tartozó fájlokat (adatlappal együtt) versenyzőnként egy-egy könyvtárba (mappába) feltölti az Oktatási Hivatal által megadott online felületre legkésőbb **2026. január 23-áig**.

- Az Oktatási Hivatal által biztosított online felület elérhetőségéről és használatáról az OKTV adminisztrációs rendszerén keresztül tájékoztatjuk az iskolákat legkésőbb **2025. november 5-éig**.

A pályamunka elkészítésének szabályai:

- A pályamunka kizárólag a versenyző önálló munkája lehet. Amennyiben a versenybizottság ennek ellenkezőjét állapítja meg, a versenyzőt kizárja a verseny résztvevői közül. Nem adható be saját, korábbi versenyidőszakban írt, vagy ezzel nagyrészt megegyező pályamunka.
- A pályamunka terjedelme, a kötelezően megadandó tartalomjegyzék és irodalomjegyzék, valamint az ábrák, a táblázatok, az esetleges mellékletek, hivatkozásjegyzék leszámításával, 10–15 A/4-es oldal lehet (12-es betűnagyság, 1,5-es sortávolság, 2,5 cm margó). A munka teljes terjedelme legfeljebb 25 oldal lehet. A megadottnál kisebb vagy feleslegesen nagyobb terjedelmű pályamunkák esetében csökkentett pontszám jár.
- A versenyzők törekedjenek a megfelelő stílusra és helyesírásra, mert a versenybizottság ezt is figyelembe veszi az értékeléskor.
- A versenyzőknek önálló munkát kell végezniük. Fontos egyrészt a saját eredmények, következtetések, gondolatok jelentős súlya a pályamunkában, másrészt kerülni kell több bekezdés, több oldal átvételét más munkából (írott, internetes). Igyekezzenek a különböző szakirodalmi forrásokból származó információk szintetizálására (rövid összegzésére, vélemények ütköztetésére, különböző álláspontok bemutatására stb.).
- A pályamunka szövegében a más munkákból (nyomtatott formájú cikkekből, könyvekből, illetve interneten megjelent munkákból stb.) vett tények, gondolatok esetében a tudományos munkákban szokásos hivatkozási formát kötelező használni: szükséges a szövegközi (vagy lábjegyzetes) hivatkozás az adott forrásmunkára (szerző, év [pl. Kovács K. 2004], esetleg oldalszám, ahol fellelhető az információ), s a hivatkozott munkákat az irodalomjegyzékben (ABC-sorrendben) tételesen le kell írni (szerző, év, cím, kiadó, kiadás helye; illetve szerző, év, cím, folyóirat évfolyama, száma, oldalszám [oldaltól oldalig]). Egy munkából való szó szerinti idézéskor idézőjel használata és pontos oldalszám megadása is kötelező. A szövegközi (vagy lábjegyzetes) hivatkozások hiánya, illetve a felhasznált forrásmunkákból összeállított irodalomjegyzék hiánya esetén a pályamunkát a versenybizottság nem értékeli.
- Szükséges a fejezeteket sorszámozni, a munkát oldalszámokkal ellátni. A pályamunkába illesztett ábrákat (térkép, kép, fotó stb., összefoglaló néven ábrák) és táblázatokat sorszámozni kell: 1. ábra, 2. ábra ...; 1. táblázat, 2. táblázat Emellett címmel kell ellátni, valamint a nem önálló készítésű, összeállítású ábrák, táblázatok esetében a forrást is fel kell tüntetni (pl. Forrás: KSH 1999). A szövegben az ábrák, táblázatok feldolgozásakor, elemzésekor szükséges ezekre hivatkozni. A forrásmegjelölések hiánya, illetve az

irodalomjegyzékben az ábrák, táblázatok forrásai feltüntetésének hiánya esetén csökkentett pontszám jár.

A verseny anyaga

Első forduló

– *Írásbeli* (időtartam 240 perc, elérhető pontszám 200 pont).

- o Tesztkérdéseket tartalmazó feladatlap megoldása természetföldrajz és társadalomföldrajz témakörökből.

A feladatok megoldásához semmilyen segédeszköz nem használható.

Második forduló

Első rész

– *Írásbeli* (időtartam 240 perc, elérhető pontszám 200 pont).

- o A földrajzi kompetenciákat mérő feladatlap megoldása természetföldrajz és társadalomföldrajz témakörökből (például tesztkérdések, szövegelemzés, diagramelemzés, hibakutatás, kiegészítés, számítási feladat, rövid esszé írása, és aktuális természeti-társadalmi folyamatok elemzése, bemutatása egyéb, változatos feladattípusokban).
- o Egyes feladatok megoldásához az elmúlt időszak természet- és társadalomföldrajzi vonatkozású eseményeiről szóló hazai, külföldi hírek és hazai tudományos cikkek ismerete segítséget jelenthet.
- o Egyes feladatok megoldásához számológép, vonalzó és körző használata szükséges lehet, ezért ezek használata engedélyezett, de könyv, atlasz, térkép nem használható.

Második rész

– *Pályamunka* (elérhető pontszám 100 pont)

- o A pályamunkák értékelése a következő szempontok szerint történik: tartalom (70 pont), illusztráció (20 pont), felhasznált irodalom (10 pont).
- o A pályamunkáknál a versenybizottság az önálló kutatást, tényfeltárást, elemzéseket, gondolatokat, saját készítésű ábrákat, képeket, egyes témáknál a terepbejárást, felmérést, interjúkészítést, illetve saját számításokat stb. kiemelten értékeli. A pályamunka esetében célszerű a logikus szerkezet, a bevezetésben a kutatási célok, kérdések világos megfogalmazása, valamint a munka végén egy rövid összegző zárófejezet.

A pályamunkák témái (a pályamunka címe a témacímtól eltérő is lehet):

1. Az európai és a magyarországi turizmus változása a Covid-19 pandémia után

A pandémia és az ezzel járó korlátozások számos gazdasági problémát okoztak, melyek egy része később megszűnt, míg egyes jelenségeknél érdemi változások következtek be. Mutassa be statisztikai adatokkal alátámasztva, hogy milyen recessziót okozott a pandémia

a turizmusban Magyarországon és térségeiben (KSH), és elemezze, milyen helyreállási folyamat ment végbe. Külön írja meg a változásokat és a turizmusfejlesztési lépéseket és lehetőségeket. Mutassa be egy vagy több hazai desztináció példáján, hogy milyen folyamatok voltak az elmúlt időszakban esetükben. Értékelje a választott desztinációt az elérhetőség, szállás, látnivalók, szolgáltatások stb. alapján. Készítsen interjúkat különböző érintett szereplőkkel.

2. A 40 éves Aggteleki Nemzeti Park 30 éve az UNESCO Világörökség része

Hasonlítsa össze a "nemzeti parkot", mint védett természeti területet, illetve a "nemzeti park igazgatóságot", mint államigazgatási szervezetet. Mutassa be az UNESCO Világörökség programját és ennek hazai vonatkozásait! Ismertesse az ANPI megalakulását, történetét. Mutassa be az Aggteleki-hegység és a tágabb értelemben vett ANPI földtani viszonyait, barlangjait, védett földtudományi, és élő természeti értékeit. Térjen ki a karsztosodás típusaira, helyi jellegzetességeire, a barlangképződés lehetőségeire. Mutassa be a környék első kutatóinak, Raisz Keresztélynek és Vass Imrének a munkásságát, első barlangtérképeit.

3. Lakóhelyem természeti értékei, nevezetességei

Ismertesse lakóhelye természeti értékeit, turisztikai nevezetességeit. Ha a településen nincs ilyen nevezetesség, akkor bármely környékbeli értéket is bemutatathat. Elsősorban geológiai, geomorfológiai, vízrajzi, talajtani értékek, tanösvények vagy tanösvény tervezetek bemutatását várjuk. Készíthet leírást, riportot feltárássra váró vagy elhanyagolt turisztikai, természeti értékek bemutatásáról, megóvásáról.

4. Elnéptelenedő falvak

Mutassa be a településhálózat változásait a rendszerváltástól napjainkig. Hívja fel a figyelmet az elnéptelenedő falvak problémáira, természeti és társadalomföldrajzi hatásaira egy konkrét hazai példán keresztül. Fogalmazzon meg a kistelepülések népességsökkenésének megállításra vonatkozó tervezeteket, javaslatokat.

5. Expedíció szervezés

Sivatagi, magashegységi vagy esőerdei expedíció szervezésénél milyen felszerelést állítana össze? Hogyan választaná ki a táborhelyeket a természetföldrajzi szempontok alapján? Hogyan oldaná meg a táborhely energiaellátását, hulladék-kezelését, az expedíció ellátást a környezetvédelmi elvárások figyelembevételével? Milyen megfigyeléseket, vizsgálatokat (pl. geológiai, ökológiai, vízrajzi, társadalmi) tervezne egy konkrét példa alapján?

Harmadik forduló (döntő)

– *Szóbeli* (elérhető pontszám 60 pont)

- o Kérdések egyrészt a pályamunka tartalmával, a felhasznált irodalommal, az illusztrációkkal kapcsolatban, másrészt a pályamunka tágabb témaköréhez kapcsolódó, a közép- és emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek megfelelő témákból.

A verseny szervezése

Az első forduló időpontja: 2025. november 4. (kedd), 14 óra.

- A fordulót az iskolák bonyolítják le.
- A feladatlapokat a szaktanárok (szaktanári munkaközösségek) értékelik központi javítási-értékelési útmutató alapján.
- A feladatlapok közül csak azokat kell az Oktatási Hivatalba felterjeszteni, amelyek elérték a 150 pontot.
- A beküldött feladatlapok közül az általános részben foglaltaknak megfelelően a legjobbakat a versenybizottság felülvizsgálja, és az Oktatási Hivatal az OKTV adminisztrációs rendszerének segítségével **2025. november 24-éig** értesíti az érintett iskolákat az eredményekről. Ezek alapján csak azoknak a versenyzőknek a pályamunkáját kell online feltölteni **2026. január 23-áig**, akiknek a feladatlapja a felüljavítás után elérte a versenybizottság által meghatározott pontszámot.

A második forduló első részének időpontja: 2026. január 6. (kedd).

- A fordulót az Oktatási Hivatal szervezi.
- A dolgozatokat a versenybizottság értékeli központi javítási-értékelési útmutató alapján.
- Az Oktatási Hivatal az OKTV adminisztrációs rendszerének segítségével **2026. február 5-éig** értesíti az érintett iskolákat a második forduló első részének eredményéről.

A második forduló második részében a pályamunkák online felületre történő feltöltésének határideje: 2026. január 23. (péntek).

- A pályamunkákat a 2025. november 5-éig az iskolákba megküldött *Útmutatóban* leírtaknak megfelelően az Oktatási Hivatal online felületére kell feltölteni.
- Határidőn túl az online felület lezár, további feltöltésre nem lesz lehetőség!
- A versenybizottság az első és második forduló feladatlapjainak és a pályamunkának az összesített pontszáma alapján – a lehetséges létszámhatáron belül szigorú szakmai szempontok szerint – választja ki a döntőbe jutó versenyzőket. Az összesített eredményről az Oktatási Hivatal az OKTV adminisztrációs rendszerének segítségével **2026. március 9-éig** értesíti az érintett iskolákat.

A harmadik forduló (döntő) időpontja: 2026. március 27. (péntek).

- A döntőt az Oktatási Hivatal szervezi az általa kijelölt helyszínen.
- A verseny végeredményét az első és második fordulós feladatlap, a pályamunka és a döntő forduló pontszámának összesítése alapján kialakult sorrend adja. Pontazonosság esetén sorrendben az első és második forduló összesített pontszáma (második forduló utáni eredmény), majd az első forduló eredménye határozza meg a helyezést.